

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCJ CAŁEY ROSSYJ

w WILNIE V. S. 26 WRZESNIA 1800 ROKU WE SRZODĘ

z Petersburga V. S. 21 Września.

Półkownik Chomiakow otrzymał rangę Generał Majora i Kommandantem został półku kirasjyerow de Wurtemberg. Podpółkownicy Półkownikami: dragonii Puszkina von Stal 3; muszkietyerow Mickiego Neitgart; muszkietyerow Ferstera Salcer; Majorowie Podpółkownikami: leibkirasjyerow JEY IMPERATORSKIEY MOSCI Bachtejew; muszkietyerow Fensza Rosowski. Muszkietyerow Brunowa Xiążę Meszterski 1. Półku strzelców Balli Podpółkownik Wuncz i został Kommandantem. Uwolniony od służby Półkownik Graf von der Pahlen znova do niego przyjęty, będzie Adjuwantem u Generała kawaleryi Graffa von der Pahlen. General Lieutenant Borosdia i wojennym Gubernatorem w Kijowie, Inspektorem Ukraińskiej inspekcji i Szefem regimentu muszkietyerow dawniej Powaloszweykowskiego 1; General infanteryi Powaloszweykowski i uwalnia się od służby. Regimentu artylleryi Kapcewicz Półkownik Iwan kommandantem artylleryi garnizonowey Achtyarskiej, i dozorca wszystkich kommend w Krymie rozłożonych. Regimentu grenadyerow Xiążęcia dziedzicznego Meklemburskiego Półkownik Moszkow na własną prozbę uwalnia się od służby z rangą Generał Majora i mundurem; zmarły General Major Inzenierow von der Weide wymazuje się z rang listy.

D 6 armia w Gatozynie zgradowana drugie odprawiła manewry, gdzie IMPERATOR Jmć nowe upatrzył dowody, iak są doskonałemi w taktyce kommanderujący Generałowie, i woyska dobrze ćwiczone. General Kutuzow zaił dwoma liniami wygodne stanowiska, mając Kolpinę w tyle prawego boku, zamek Monarszy przed lewym. General Pahlen z korpusem swoim postępujący dwoma kolumnami na prawo i lewo, zbliżył się przez Konnetabl po drodze Pryoratskiej, i uszykował żołnierza do boju tego czasu, gdy Kutuzow z boku miał zachodzić. Posród najszybszego marszu z obu stron gęsto z armat strzelano; zatył Pahlen lewym skrzydłem atakował prawe Kutuzowa; Kutuzow prawym lewe Pahlena. Prawe Kutuzowa silney natarczywości ustępować musiało; toż uczyniło skrzydło Pahlena chcąc wnieść do Kolpiny; wkrótce więc cofnęło się do gór Kolpińskich, i taniejszy most wzięło. Ten odwrót, iakoteż manewry Korpusu Kutuzowa dwoma liniami tak dobrze odpowiadały celowi swojemu, że ludzie znający się na wojennym rzemiesle, i doskonałość Wodzow i nadzwyczajną karnosć gwardyi Monarszey pochwalić musieli; sam też IMPERATOR Jmć najwyższe ukontentowanie swoje oney raczył oświadczyć.

Dla spoczynku półkom potrzebnego, trzecie manewry na d. 7 naznaczone do 8 odłożono. Tu Pahlen zastąpił góry Kolpińskie d. 6 zdobyte; Kutuzow dawniejsze stanowisko, i atakował wzgórki na prawey leżące; tych bronily dwa bataliony korpusu Pahlena, cofnęły się nayszybciej, most nakoniec przeszły; uderzono więc na Korpus Kutuzowa przed mostem; tu retyrada była regularna; ustępujące bataliony wyszedłszy na równinę formowały czworograny, i na swoje miejsca powróciły; Korpus Kutuzowa przeszedł most i Kolpinę, rozwinął się w prawo i lewo najszybciej i iak tylo

bydź może nayszybciej; kawalerya iednak onego nie wyrozumiawszy rozkazow omylek popelnila. JEGO IMPERATORSKA MOSC caley armii Najwyższe ukontentowanie raczył oświadczyć; wszyscy Generałowie i Półkownicy do stołu Monarszego zaproszeni; innych Officyerow po gospodach częstowano. Kawalergardom, leibwardyi konney, leibhuzarom dano po rublu, innym półkom wódkę i mięso. Monarcha szczegulnym sposobem pochwalił rostropność i w manewrach doskonałość leibkozakow. Oberberg - hauptman 5 klasy Soimonow został Vice Prezydentem Kollegium górniczego. Orenburgski Vice Gubernator Fiedorow Aktualnym Stanu Konsyliarzem; Prezydent także i Sądow Departamentu Macniew Stanu Konsyliarzem, iako też Ober Sekretarz Senatu Piotrow. Znaydujący się w Kancellaryi Moskiewskiego Uniwersytetu Konsyliarz Zegulin został Konsyliarzem Kolleskim.

Za Najwyższym rozkazem General Prokurator donosi Szlachciance Staszkiwiczowey skarżącey się na Sąd polubowny, który nieprawnie utwierdził Ja. trzeźbowskiemu dzierżawę wsi Kropiwnicy odebraną, a należącą synowi młodszemu Janowi Kropiwnickiemu; że ten sąd zprowadzony był bez wiedzy opiekuna syna iey; a mąż Staszkiwicz tajemnym sposobem podpisy wyjął z papierow; jeżeli sąd polubowny złożył się bez wiedzy opiekuna, a syn sam nie miał prawa na to się pisać; jeżeli nakoniec Staszkiwiczowa mieć będzie iakie dowody przeciwko mężowi swojemu; wszystko to powinna przelożyć sądowi do których należeć będzie.

z Minska Dnia 28. Września.

Odprawił się tu Akt rozpoczęcia nauk Szkół Głównych Gubernskich Minskich w Sali Dworząnskiej, przy odgłosie Muzyki, w przytomności JJWW Taynych Konsyliarzow Senatorow i żonnych Orderow Kawalerow: Jana Kuszelewa, i Jana Alexiewa; JW. Tayne o Konsyliarza Gubernij Minskij Gubernatora i wielu Orderow Kawalera Karniewa, JWIX. Dederki Biskupa Mińskiego wielu Orderow Kawalera, i wielu innych dystyngowanych gości, na którym JP. Jan Łapinkiewicz Prorektor Szkół Gubernskich miał mowę stosowną o pożytku nauk; po czym promocyje Klasyeczne Uczniow czytane były.

Odprawiło się tu obrzędkiem uroczystym poświęcenie dzwonow do Kościoła Katedralnego zprządzonych D. 20. po godzinie z południa trzeciej pierwszy znak dano mającej się zaczynać ceremonii. Na dziedzińcu przed Katedralnym, pod namiotem nayszybciej roboty Perskiej, wiszące trzy ogromne dzwony, w Smitowickiej fabryce na ten tylko koniec założoney, niedawno wylane, piękny widok czyniły. Ciekawego ludu zgromadziły się tłumy niezliczone przed Oltarzem tamże wystawionym. JW. Biskup i Kawaler Dederko dokończywszy fabrykę Katedralnego Kościoła, chciał jeszcze i ten obrządek dopełnić w dniu dorocznym narodzin szczęśliwie nam Panującego Monarchy PAWŁA I; jakoż o godzinie czwartey przybywszy pod namiot z JW. Arcybiskupem i Kawalierem Potemkinem, Senatorami Rofsyiskimi Kuszelew i Alexiejew, Cywilnym Gubernatorem Minskim Karniejew, i Szefem regimentu w mieście konsy-

stającego Mickim, i wiele innemi zacnem i Osobami stanu wojskowego i Cywilnego, naprzód wszyscy z ukontentowaniem słuchali wyborney mowy J. X. Sackowskiego Kanonika do okoliczności stosowanej; po której odprawił się zwyczajny obrządek według Pontifikału święcenia dzwonów; pierwszy ważył funtów 15. tysięcy, drugi 8. tysięcy, trzeci 2. tysiące; imiona im dano Jakób, Felicyan, Kazimierz.

z Wiednia 24 Września z Gazety Wiedeńskiej.

Po wydanym i ogłoszonym reskrypcie Królewskim do Stanów narodu Węgierskiego względem potrzebnej na obronę kraju insurrekcyi powszechnej, po wszystkich Comitatach odprawować się zaczęły zwyczajne kongregacye, na których mają być przedsięwzięte środki do przedkierowania uskutecznienia Cesarzkich rozkazów. D. 16 Arcy Xiążę Józef Palatinus osobiście znajdować się raczył na obradach Comitatu Pesthńskiego. Przyjęty od deputowanych z oświadczeniem najwyższej radości, miał do nich mowę w Łacińskim języku, zachęcając, ażeby jak najszybciej broń wzięli ku ocaleniu Monarchii Austriackiej pod Franciszkiem 2; jak r. 1741 chwalebnej pamięci przodkowie ich, głosem Maryi Teresy wezwani, przeciw Prusakom, Francuzom, Hiszpanom, Bawarczykom, &c. dzielnie i obojętnie stanęli. Odpowiedział Arcy Biskup Colotschy Grał Collonitz; nastąpiło zatem czytanie w Łacińskim równie języku reskryptów Monarszych, gdzie Cesarz Jmć krótko wspomniawszy, w jakich okolicznościach znajdowało się Państwo r. 1797, obszernie wylicza dowody przywiązania i wierności, które na ten czas odebrał od narodu Węgierskiego, przed podpisaniem w Campo Formio traktatu; spodziewając się że dziś Magnaci, Szlachta, mieszczaństwo i lud cały popospolitym ruszeniem uzbrojem pójdą na ratunek Ojczyzny.

Nie nowego z głównej kwatery w Alt Oettingen; dotąd kroki nieprzyjacielskie nie są rozpoczęte. Przyczyną oddalenia od służby Generała S. Julien jest, że podpisując w Paryżu przedugodne warunki, więcej niż mocen był uczynił, Ultimatum Konsula Buonaparte ma zawierać: 1. Oddanie Cisalpinom, cokolwiek zawojujaliśmy Austriacy we Włoszech na lewym brzegu Adygi. 2. Część Tyrolu leżąca na prawym brzegu tejże rzeki Cisalpinom; inna którą nazywamy Niemiecką, Szwajcarom ustąpiona będzie. 3. Twierdze Mantuańskie od strony Cisalpińskiej zburzone będą. 4. Xięstwo Parmeńskie do Rptey Cisalpińskiej zostanie wcielone; Xiążęciu Parmeńskiemu w nagrodę dostanie się Królestwo Neapolitańskie. 5. Voralberg i część znaczna Szwabii dostanie się Cisalpinom. 6. Stany Rzeskie zapłacą 120 millionów liwrow ratami za ustąpienie wojsk Francuzkich. 7. Żegluga na całym Dunaju wolna będzie &c. Wielu jednak rozumie że tych propozycyji pierwszy Konsul podawać nie mógł; jeśliby zaś to uczynił, Dwór Wiedeński usprawiedliwionym zostanie przed światem, iż raczej obrał wojnę niżeli pokój haniebną, który prędzej lub później zgubę przynieść może.

Nie ma w krajach dziedzicznych obywatela, któryby z ochotą umrzeć nie był gotów, przeczytawszy w odezwie do popospolitego ruszenia te słowa: Monarcha sam ludowi swojemu przywołać będzie. Wszyscy już Generalowie stanęli w obozach. Wojna jeśli wybuchnie, z obu stron staną do boju tłumy żołnierza prawie niezliczone. Wiadomo jakim sposobem nieprzyjaciel pomnożył swoją potęgę we Włoszech, w Niemczech, i Szwajcarach; Królestwo Węgierskie jak słysząc, ma wystawić armią insurgentów 160 t. liczącą; Królestwo Czeskie 80 tysięcy ochotników, na których czele do zdrowia zupełnego przyszedłszy stanęli Arcy Xiążę Karol. Nie wspomniamy Austriaków, Tyrolskich strzelców. Przydamy do tego w Niemczech 60 t. regularnego żołnierza, 12 t. Bawarczyków, 10 t. Moguntczyków, Wurtembergczyków pod Generałem Simbschon; we Włoszech zaś przynajmniej sto tysięcy Austriaków po kapitulacyi Alexandryjskiej.

prócz popospolitego ruszenia ma wystawić 25 tysięcy regularnej piechoty, 12 tysięcy regularnej jazdy; kancelarya wojskowa już wygotowała rozkaz dzenie, jak, gdzie, i kiedy mają obywatele dostarczać żywność, żold, &c. insurgentom i żołnierzom.

Goniec ze Włoch przywiózł raport, że Generał Brune d. 4 wodom naszym zapowiedział zerwanie zawieszenia broni; wojna zatem d. 14 rozpoczęta być miała, jeśli obie strony wcześniej ostrzeżeniem nie zostaną o nowym armisticum. Siostra Cesarza Jmci Clementyna, następcy Tronu Dwóch Sycylii małżonka, w Palermo szczęśliwie syna powiła; w Sycylii całej i Neapolu panuje zupełna spokojność. Rozumieją niektórzy, że Arcy Xiążę Jan przyiósł nawyższą w Niemczech komendę do pewnego tylko czasu, aż brat jego Arcy Xiążę Karol do zdrowia powróci. Xiążę Esterhazy Szef czwartej części Węgierskich Insurgentów, 6 tysięcy karabinów sam kupił, i między lud rozdał. Xiążę Sasko Cieszyński chce własnym nakładem zaciągnąć i utrzymywać w Austrii wiele żołnierza krajowego. Do Bawarskich i Włoskich obozów codziennie wysyłamy bardzo wiele rekrutów, pieniędzy, żywności, amunicyji, artylleryi, i koni.

z Londynu 26 Września z Gazety Hamburgskiej.

Uwolniliśmy zabrane Duńczykom okręta; ci przez ugodę w Coppenhadze podpisaną nie odebrali nam prawa przetrzysania statków kupieckich, zostawiając rzecz całą negocyacyom późniejszym, i przyrzekając nie dawać konwojów; cokolwiek nastąpi, dziś cieszy się Angielski naród, że handel portów północnych i morza Bałtyckiego zamknięty nie jest. Admirał Dickson całą eskadrę z pod stolicy Duńskiej do Yarmouth odprowadził. Jeszcze Ministrowie nasi często gościów z Dover do Calais wysyłają, i odbierają; co pewnym zdaniem być dowodem nie zerwanej dotąd negocyacyi. Słychać że Cesarz Jmć nie chce bez nas pokoiu podpisywać; w naszym więc ręku będzie wojna i uroda. Talleyrand Perigord teraz koresponduje prosto z Lordem Grenville; na morskie armisticum pozwolić nie chcieliśmy, przed ustąpieniem Francuzów z Egiptu i Malty; rozumieją niektórzy, że te propozycyie odrzucił pierwszy Konsul, naszym zdaniem niesprawiedliwie; albowiem niedawno sam podpisując broń zawieszenie we Włoszech i w Niemczech, czyliż nie przynaglił Austriaków do przyjęcia warunków uciążliwych, iako ten który na lądzie miał przewagę.

Generał Pulteney z wojskiem lądowym poszedł na niewiadomą wyprawę; Admirał Warren eskadrę do Lorda S. Vincent odprowadził; tego floty pod Brestem składa się z 3. okrętów od 100. armat, 18. od 98., 25. od 74; służą pod nim Admirałowie: Collingwood, Harwey, Cotton, Warren, Mitchell, Calder. Z Lisbony wiadomość mamy, że Generał Berthier z Madrytu pisał do Regenta Xiążęcia Brezylji, oświadczając chęć osobistego z nim widzenia się. Propozycyji nie przyjęto; obawiało się albowiem Ministerium, ażeby pod pozorem rozmów i negocyacyi Berthier nie poznał stanu Portugallji. To pewna że Dwór Lisboński usilnie prosi o dzielną pomoc Anglików; albowiem wszelka już nadzieja ugody z Francją zgineła. Największa dla Hiszpanów do kraju sąsiedzkiego wtargnąć mających, trudność będzie w dostaniu magazynów. Z naszej strony prawie nie wątpimy, że Pulteney poszedł do Lisbony; słychać nawet że Generał Abercromby 10. tysięcy żołnierza z Minorki na ratunek narodu przymierzonego poprowadzi. Tym czasem Graham z 4. tysiącami gotuje się do oblężenia zawołanej twierdzy Valetta; niedawno jeszcze dwutysięczny posiłek otrzymał. Wkrótce do Lisbony wysyła Admiralicya korpus artylleryi i wiele Inżynierów; już na to wydane są rozkazy.

Biega pogłoska że osada nieprzyjacielska Isle de France nie mieszkać u nas będzie; jeśli tak się stanie, handel i osady Wschodnio Indyjskie Wielkiej Brytanji nie doznają w potomne czasy niebezpieczeństwa żadnego. Okrętami kupieckimi które

re do Azji wysyłamy, kazano odtąd uzbroić się przynajmniej 30. armatami. Do Bombay dane są zalecenia, ażeby w tym mieście zgromadzone wojsko przechodziło do Egiptu. Do niepewnych wiadomości ta należy, iż po śmierci Klebera armia Egipska Deputacją do Lorda Keith wysłała, ofiarując ustąpić z Otomańskich Prowincyi, pod warunkami w Larisch umówionemi. Niedostatek chleba zmyślony czy prawdziwy stał się przyczyną wielkich rozruchow, mianowicie w Birmingham i Nottingham, gdzie nawet przyszło do krwi rozlania. Nie obeszło się bez tego w naszej stolicy; lud złośliwemi pisniami oszukany głodem bliskim zastraszony, zgromadzać się zaczął przed kilku dniami, w niektórych domach okna wybił, wielu obywatelów i urzędników pokrzywdził; następstwo rozżel się do domow; nazajutrz zamieszanie od uspokojonego więkz powstało. Lord Maire czytać kazał prawo przeciw burzycielom; wezwał milicyą, słowem i dziełem uciszył rokoiznanow. Zapobiegając podobnym przypadkom, regularne wojsko do stolicy naszej zbliżyć kazano. Było podobne zamieszanie w Dublinie; przyczyna nie wiadoma.

z Paryża 16 Września z Gazety Frankfortskiej.

Rząd nasz ogłosił niedawno podpisane w Paryżu, nie ratyfikowane w Wiedniu warunki przedugodne. 1. Będzie pokoy i przyjaźń między Cesarzem Jmcią i RPtą, Francuzką. 2. Do podpisania ostatecznego traktatu, armie z obu stron w Niemczech i we Włoszech zostaną na dzisiejszych stanowiskach, mianowicie zas zbliżać się do Włoch południowych nie powinny. Cesarz Jmć przyrzeka wojsko swoje z kraju Rzymskiego do Ankony zgromadzić, wszelkie zaciągi Toskańskie rozwiązać, Anglikom nie pozwalać wylądowania w Liwornie lub gdzieindziej. 3. Traktat w Campo Formio podpisany będzie gruntem i zasadą terazniejszego traktatu, wywołany te warunki które odmienić będzie potrząta. 4. Cesarz Jmć pozwala Francyi w Niemczech taką mieć granicę, jaka już w Rastadzie była naznaczona, to jest brzeg lewy Renu, od tego miejsca, gdzie rzeka z Szwycarow wychodzi, do tego gdzie wpływa w kraj Batawski; nadto Dom Austriacki obowiązanie się ustąpić Francuzom Powiat Prickthal, i cokolwiek własnością jest Cesarza Jmci między Zurzac i Bazileą. 5. RPtą Francuzka nie myśli zatrzymywać Cassei, Kehl, Ehrenbreitstein, Dusseldorf; te twierdze będą zburzone pod warunkiem, iż odtąd żadne inne nie mogą być zakładane na prawym brzegu Renu w trzech mil odległości, z muru ani też ziemi.

6. Według tajemnych artykułow traktatu w Campo Formio zawartego, Cesarz Jmć za stracone kraie miał odebrać w Niemczech nadgródę; dziś ia we Włoszech mieć będzie. Przy podpisaniu pokoyu rzecz ta lepiej wyszczegulioną zostanie; teraz się stanowi, że Dom Austriacki oprócz traktatem Campo Formio postąpionych we Włoszech, także otrzyma indemnizacyą za Saltzburg, część Bawaryi leżącą między Saltzburgiem, Inn, Saltza, i Tirolem, i za powiat Frickthal. 7. Ratyfikacya tych warunkow przedugodnych będzie zamieniona w Wiedniu przed d. 15 Sierpnia. 8. Wraz po ratyfikacyi nastąpią negocyacye o pokoy; do tych wyznaczy się miejsce; pełnomocnicy ziadą się najdalej za dni 20. 9. Cesarz Jmć i pierwszy Konsul obowiązują się nawzajem słowem honoru, nie rozgłaszać warunkow tajemnych, aż po ratyfikacyi. 10. Władza do traktowania powierzona Graffowi S. Julien zawiera się w liście, który pisał Cesarz Jmć do pierwszego Konsula; przy ratyfikacyi warunkow przedugodnych dopełni Dwór Wiedeński czego do formalności nie stawało. S. Julien. Talleyrand 23 Lipca 1800 roku. . . . Tych warunkow przedugodnych ponieważ ratyfikować niechciał Cesarz Jmć; nastąpiło zerwanie zawieszenia broni; o czym wodzom nieprzyjacieliskim doniesli Moreau, Brune, Angereau, Macdonald.

W porcie Bresteńskim największe poczyniono przygotowania do obrony, właśnie iakby się pe-

wnie spodziewając nieprzyjacieliskiej napasci; baterye lądowe w najlepszym stanie; liczny żołnierz dniem i nocą bezpieczeniostwa floty zprzymierzony postrzega; okręta liniowe uszykowane w linie na kotwicach stoją pod zasłoną bateryi lądowych. Na każdym okręcie jest 400 żołnierz z półbrgad, co pokazuje, że po oddaleniu się Lorda S. Vincent chcemy także przedsięwziąć wyprawę tajemną. General Berthier wiechał do Madritu gdy Dworowi doniesiono o porażce Angielskiej pod Ferrolem. Nie ieszcze nie słycać o negocyacyach jego; to pewna że nigdy Posel żaden z taką uczciwoscią nigdzie przyjmowany nie był iak Berthier w Państwach Króla Jmci Katolickiego. Gdy przybył na granicę, witali go Deputowani Prowincyi Biskayskiej, wiezdżającego do miast, miasteczek Castylijskich potykały gromady ludu i najsilniejsi obywatele, z muzyką, radosnemi okrzykami, w których imie nawet Konsula słycać się dało. Przyjęcie tak uprzejme stanie się nowym zachęceniem dla Generała, ażeby starał się wielkimi dziełami usprawiedliwić dobrą opinią i nadzieie narodu Hiszpańskiego.

Lucyan Buonaparte doniosł wszystkim Prefektom, że Departament Vosges, częś przedtym Lotaryngu południowa, nayprzedzey opłacaiać w tym roku podatek naylepiej się RPtę zasłużył, co ma być ogłoszoo po całym kraju w dzień zaczynającego się roku 9. Dzis pierwszy Konsul od prawil rewia dywizyi 17. Admiraliowie: Bruix, Villaret, Martin, Truguet, Nielly mają formować radę, która zatrudniać się będzie tworzeniem nowey dla nas potęgi na mōrzu. Ludzie do różnych partyi należący iednomyslnie wychwalają wyrok, którym Buonaparte wzywa do Oyczyzny wszystkich obywatelow na wygnanie skazanych dawniej przez władzę RPtę wykonawczą, bez poprzedzającego przekonania prawnego i sądu; tym sposobem 300 Francuzow z Cayenne do wyspy Oleron powróci. Po rozmaitych miejscach Biskupi konstytucyjni odprawiają teraz Prowincyalne Synody, gotując się do Concilium narodowego; dowod iaką tolerancyą wprowadził pierwszy Konsul. Departamenta Roer, Sarre, Mont tonnerre, Renu i Mozelli uformowane z krajow Niemieckich na lewym brzegu Renu, rozkaz odebrały rządzić się odtąd na wzór innych Departamentow RPtę; co już obywatelom odbiera wszelką odmiany nadzieię.

Menou wyniósł na stopień Generałow dywizyi: Friand, Lanusse, Verdier, Rampon, Belliard; wybor jego potwierdził Buonaparte; o śmierci terazniejszego Szefa armii Wschodniej pogłoski bez dowodne były.

z Mediolanu 3. Września z Gazety Hamburgskiej.

Nie ieszcze u nas nie mówią o zerwanym broni zawieszeniu; od kilku dni policya w mieście czynną i ostróżną jest nad zwyczaj; igryzka publiczne zakazane; aresztowano wielu obywatelow podeyrzanych i cudzoziemcow, którzy pasportu nie pokazali. Aż do przybycia Generała Brune nie wychodziły u nas patryotyczne pisma, nie było zehadzek politycznych, etc. bo naród ucisniony cieszyc się nie mógł i używać rozrywki. Dzis wesołość po długim smutku następuje; Wódz nowy pilne ma oko na Administratorow skarbowych, poborcow, liwrantow, Kommissarzow. Postanowił Buonaparte, ażebyśhy Cisalpini dawali Francuzom 2. miliony co miesiąc; lecz od Czerwca do dzis dnia jużesmy 25. wypłacili.

z Turynu 26. Sierpnia z Gazety Frankfortskiej.

Nowy jelsze dowod mamy, że General Jourdan przestał myśleć po dawnemu. Oświadczył przed kilku dniami Consulcie naszej, że sam chce być obecnym na wszystkich iey posiedzeniach, mianowicie gdy prawa będą pisane. Dzis niektórzy z Piemontczykow radzili karę naznaczyć tak zwanym Allarmistom i ludziom podeyrzanym. Sprzeciwił się wyraźnie Jourdan przywodząc na pamięć, ja-

kim sposobem we Francyi Robertspierre z Jakobinami na złe używali podobney ustawy, nie winnych częstokroć ludzi pod gilotynę posyłając dla tego jedynie że byli: *Soupcornnes d'etre suspects*, podeyrzani że są podeyrzanemi.

z Zurich 5. Września z Gazety Frankfortskiej.

Z Bazylei do nas przyprowadzono wiele amunicyi i żywności; które ztąd pójdą nie miezkając do jeziora Constancyńskiego i Grisonow; dwie kolumny armii rezerwowej już stanęły na miejscu. Rząd nasz obowiązał się utrzymywać 8. t. piechoty 1500. jazdy Francuzkiej, pod warunkiem że magazyny w kraju założone do nas należeć mają; lecz dotąd umowa skutku nie wzięła. Słychać iż w przypadku nowej wojny Buonaparte w kraju Szwajcarskim liczne wojsko zaciągając umyślił; dziesiąty człowiek przez rekwizycyą do obozu pójść musi. Naywiększą dziś trudność w wybieraniu; podatkow na niektórych miejscach zkrzywdzono poborców. Przyczyną złego jest opinia w narodzie powszechna, iż przez rewolucyą 7. Sierpnia zgaszone są prawa dawniejsze. Rząd używać musi całej powagi swojej zapobiegając wewnętrznym ztąd zamieszaniom. Cantony: Thurgau, Sentis, Oberland doznają teraz exekucyi wojskowej; Berneńskiemu podobnym ukaraniem zagrożono. Generał Lecourbe wyjechał do armii z Strasburga; Souham dobywać będzie Ingolstadu, Delaborde Philipsburga; Collaud oblężeniem twierdzy Ulm ma się zatrudnić.

z Hagi 27. Września z Gazety Hamburgskiej.

Odebrane z Paryża wiadomości znać dają, iż negocyacye między Francyą i Anglią rozpoczęte zerwanemi nie są. Batawscy Officyerowie którzy niedawno z Flessingue jeździli do Deal, od komenderującego Admirala zapewnienie odebrali, że Ministerium Wielkiej Brytanii skłoniłone jest do ugody. Wysyłany do Niemiec cokolwiek żołnierza, na dopełnienie półków pod Generałem Augereau służących, które przez dezercyą straciły nie mało. Minister Spoons naysilniey pracuje około przywrócenia morskiej potęgi Batawów; rozmaite okręta gotują się do żeglugi, między innemi nowo zbudowane: Chatham od 80. Peter Paulus od 74. armat, w Amsterdamie wczora nowy okręt liniowy na morze spuśczone.

z Frankfortu 23. Września z Gazety Hamb.

Zawieszenie broni w Niemczech przedłożone zostało na dni kilka; Generał Augereau donosił o tym Austryakom, którzy ustępują do Frankonii. Francuzi do Aschaffenburga zprowadzili wiele armat. Wojska Moganckie na żołdzie Angielskim Baron Albin zgromadził do Schweinfurt. Spodziewają się tu wszyscy pokoiu, ponieważ propozycye Dworu Wiedeńskiego umiarkowane być mają; lecz jeśli wojna wybuchnie, Buonaparte uwiadomiony o przybyciu Cesarza Jmci do obozu, pewnie przy armii Generała Moreau znaleźć się zechce. Wkrótce Monarcha ma wydać odczwę bardzo ważną do wszystkich stanów Rzeszy Niemieckiej.

z Constantinopola 25 Sierpnia z Gazety Frankf.

Nie potwierdziła się żadnym raportem wiadomość o śmierci Generała en chef Menou; owszem zewne są dowody że zmyśloną była. Listy prosto z obozu Wielkiego Wezyra pod Jaffą pisane nie czynią żadney wzmianki o tak ważnym zdarzeniu; i nietylko nie czynią nadziei, ażebyśmy nową ugodę z Francuzami podpisać mogli, lecz przeciwnie mówią o nowych przygotowaniach Ottomanów do rozpoczęcia wojny, i najechnia Egiptu powtórnego. Albańczyków dywizya już pod Jaffą stanęła, druga jest w drodze, tej piechoty liczyć będzie Wezyr 20 tysięcy; 30 tysięcy ma innego ludu pod bronią; iszda Azyatycka wnosi 20 tysięcy, nie licząc mnogich posiłków, które prowadzą Baszwir z różnych Prowincyi; tak więc wkrótce Wezyr

nieyszą, na której czele walczył i porażonym został w Marcu pod Heliopolis. Kapitan Basza wziwszy potrzebną żywność w Cyprze, powrócił z Angielskim Kapitanem Sidney Smith pod Alexandryą, gdzie czekać będzie lekkich statków, z którymi atakować ma porty Egiptskie rozrywając nieprzyjacielską potęgę. Komendant Rodyjski Hafsan Bey złamawszy nogę przypadkiem opuścił flotę Otomańską.

W powiecie Nowogrodzkim w Oranżeryi Niankowskiej Woyniłowiczów Rott: byw: Kaw.: Narod znajdują się do sprzedania niżej specyfikujące się drzewa.

Cytrynowych od lat 3. do 14. Nro 47.

Pomarańczowych od lat 3. do 16. - - 38.

Bobkowych od lat 2. do 19. - - 15.

Innych roślin zagranicznych i kwiatów

różnych zimowych. - - 78.

Wszystkich ogulem sztuk 222.

Wszystkie te drzewa, rośliny, i kwiaty w porządkowych wazonach po większej części z owocami, za naytańszą cenę bo za czerw: złot: 50. są do wzięcia. Ktoby więc o nie chciał robić umowę, ma się zgłosić przez pocztę Nowogrodzką do Niankowa.

KOMMISSYA WSPOLNA Przez Nayjaśnieysze Dwory dwa Cesarzskie i Królewsko Pruski do upadłych szczęściu Banków, to jest: UUR: Piotra Teppera, Karola Schulca, Fryderyka Cabryta, Prota Potockiego, Macieja Łyżkiewicza, i Dawida Heyzlera wyznaczona.

Chociaż usiłowania swe szczerze poświęca temu zamiarowi, aby jak nayrychlejszą Wierzytelom upadłych Banków przybliżyć satysfakcyą, kiedy atoli w tym momencie zupełnie chęci swey dogodzić nie może, tyle jednak zawsze z siebie czynić gotowa, ile przepis Instrukcyi wskazuje, ile troskliwość jej o dobro Wierzyteli, żądanie tychże zaspokoić pozwala: Dla tego znajdując fundusz w malsie Cabritowskiej z gotowizny składający się, takowy dla tychże Wierzyteli Cabritowskich na tymczasową dywidendę przeznacza, w sposobie następującym:—

imo. Dywidenda Kredytorom Cabritowskim oznaczona wydana będzie z pieniędzy gotowych na rzecz teyże malsy, w kalsie Bankowej Warszawskiej, w depozytach. Sądow Szlacheckich Galicyjskich, w Guberniach Rosyjskich, kraju dawną Polskę składającym exystujących, w Cudnowie i Petersburgu leżących, a do miliona złotych Polskich wynoszących.

zdo. Taż dywidenda kombinując leżące pieniądze z długami w malsie Cabrytowskiej jeszcze nie opłaconemi osm od sta wynosi, tak zaś rozdawana będzie, aby Wierzytiele Cabritowscy każdego *respectivé* kraju, do kasy w tymże kraju naybliższej, ile taż kasa wystarczy, afsygnowanemi byli, co w tym celu sporządzone w Deputacyi teyże malsy tabelle okazują, wiele w każdej kalsie jest pieniędzy, którzy Wierzytiele do nich afsygnowani być mają, i jaka kwota dla każdego z